

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/4991

2- Aralık 2008

Sayı : B.13.SGB.0.11.00.00-610 2512
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/4991)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/10/2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-8677 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Çetin SOYSAL'a ait 7/4991 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : 1 yazı

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ÇETİN SOYSAL'A AİT 7/4991 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

2007 yılında Arena programı ve ilgili gazete haberlerinde bahsedilen söz konusu hususlar, Bakanlığımızca ihbar kabul edilerek, İş Teftiş Kurulu Başkanlığı, İstanbul Grup Başkanlığımız İş Müfettişliğince, Grup Başkanlıkları faaliyet alanına giren illerde tespit edilebilen söz konusu kot taşıma işyerlerinin denetimleri gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, Tekirdağ, Çorlu ve İstanbul'da faaliyet göstermekte olan işyerleri de benzer şekilde denetime alınmıştır.

Denetim esnasında alınan bilgilerden, televizyonda Arena programının yayınlanması üzerine kot rodeo olarak bilinen kayıt dışı fason işyerlerinin işverenlerinin bir kum karıştırma kabı, kompresör ve tabancadan oluşan ekipmanları kamyonlara yükleyerek işyerlerini terk ettikleri tespit edilmiştir.

Ayrıca 2008 yılında da, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesi ve Bursa Verem Savaş Derneği tarafından yürütülen "Kot Kumlama Yapılan İşyerlerinde Çalışanların Çalışma Koşulları ve Silikozis Sıklığını Araştırma Ortak Projesi" kapsamında, İstanbul, Tekirdağ/Çorlu bölgelerinde faaliyet gösteren kumlama yapan veya daha önce kumlama yapmış işçisi bulunan işyerlerinde akciğer radyografisi çekilen ve solunum fonksiyon testi yapılan işçilerde değerlendirmeler sonucunda meslek hastalığı (Pnöмокonyoz) şüphesi saptandığı bildirilen işyerlerinin teftişlerine, İş Teftiş İstanbul Grup Başkanlığınca Temmuz/2008 ayından itibaren başlanmıştır.

Ayrıca işçi şikayetlerinin 2008 yılında yoğun gündeme gelmesi nedeniyle, merdiven altı işyerlerinin tespiti amacı ile bu işyerlerine ham madde imal eden iki büyük fabrikanın denetimi yapılmış bir tanesi yapılan teftiş neticesinde kapatılmıştır. Bu işyerlerinin ürettikleri hammaddeleri, hangi merdiven altı işyerlerine verdiklerine ilişkin işyeri listeleri alınarak bu işyerlerinin denetimine başlanmıştır.

Ankara ve İstanbul meslek hastalıkları hastaneleri ile yazışma yapılarak 2007 ve 2008 yılları içinde kot kumlama işinde çalışması neticesinde silikozis teşhisi konulan işçilerin isimlerinin, bu işte çalıştıkları toplam sürenin ve varsa çalıştıkları işyerine ilişkin bilgilerin (unvanı, adresleri vb.) denetim programlarına alınmak üzere İş Teftiş Kurulu Başkanlığına bildirilmesi istenmiştir. Gelen bilgiler değerlendirilerek, Bakanlığımız kayıtları ile karşılaştırılmış, daha önceden teftişe alınmayan işyerleri tespit edilmiştir.

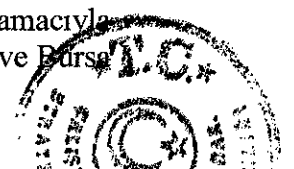
Gerek meslek hastalıkları hastanelerinden gelen bilgiler, gerekse işyerlerinden temin edilen listeler düzenlenerek toplam 71 işyeri teftiş programına alınmış olup 60 işyerinde denetim yapılmış, 11 işyerinin ise kapalı olduğu tespit edilmiştir.

Teftiş yapılan işyerlerinden birinde işyerinde çalışma ortamında silis tozunun ortama yayılmasını önleyecek şekilde cebri çekişin olmaması, silisi teneffüs etmeye önlemek üzere çalışanlara filtreli toz maskesi verilmemesi ve bu işlerde çalışanların periyodik olarak akciğer filmlerinin alınmaması hususlarının çalışanlar için hayati tehlike teşkil ettiği belirtilerek 4857 sayılı İş Kanunu'nun 79 uncu maddesi uyarınca işyerinin KAPATILMASI istenmiştir.

Diğer işyerlerinde yapılan teftişler sonucunda, yükümlülüklerini yerine getirmeyen ve yapılan denetimlerdeki uyarılara rağmen gerekli düzenlemeleri yapmayan işveren veya işveren vekillerine mevzuatımızla belirlenen kurallar çerçevesinde, gerekli yaptırımlar uygulanmıştır.

Ülkemizde tekstil sektörü içerisinde faaliyet gösteren ve riskli bir iş kolu olan kot taşıma (kumlama) işlemine bağlı silikoz özellikle son yıllarda önemli bir sağlık sorunu haline dönüşmüştür.

Ülkemizde silikoz vakalarının saptanması ve yeni ortaya çıkabilecek vakaların önlenmesi açısından kumlama yapılan işyerlerindeki mevcut durumun bilinmesi amacıyla İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü ile İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesi ve Bursa

Verem Savaş Derneği ortaklaşa “Kot Kumlama Yapılan İşyerlerinde Çalışanların Çalışma Koşulları ve Silikoz Sıklığını Araştırma Ortak Projesi”ni yürütmüştür. Proje; 23/05/2007 Tarihli makam onayı ile başlamış, Haziran-Eylül 2007 tarihlerinde saha ölçümleri yapılmış ve 01/05/2008 tarihi itibarıyla raporu tamamlanmıştır.

Araştırma kapsamında; İstanbul ve Tekirdağ/Çorlu bölgelerinde kot kumlama yapan işyerlerinde, çalışma ortamında toz konsantrasyon ölçümleri, çalışanlara anket, akciğer radyografisi ve solunum fonksiyon testi uygulanmıştır. Toplam 15 işyerinde 93 işçi çalışmaya dahil edilmiştir. Değerlendirmeye alınan 85 adet akciğer radyografisinden %38.8’ inde silikozla uyumlu radyolojik bulgular saptanmıştır. Elde edilen sonuçlar işverenlere ve İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesi’ne iletilmiştir.

“Kot Kumlama Yapılan İşyerlerinde Çalışanların Çalışma Koşulları ve Silikoz Sıklığını Araştırma Ortak Projesi” kapsamında çalışanlara, işverenlere ve iş sağlığı ve güvenliği profesyonellerine konu ile ilgili eğitim verilmekte ve vakaların 5 yıl süre ile Pnömokonyoz İzleme Birimi tarafından izlenmesi planlanmaktadır.

Uluslararası Çalışma Teşkilatı (ILO) ve Dünya Sağlık Örgütü’nün (WHO) ortaklaşa hazırladığı “ILO/WHO Silikozun Küresel Önlenmesi Programı” ile uyumlu olarak ülkemizde İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan “Ulusal Pnömokonyoz Önleme Eylem Planı” “Tozla Mücadele Komisyonu” na sunulmuş ve 07.12.2006 tarihinde kabul edilerek yürürlüğe konulmuştur. “Ulusal Pnömokonyoz Önleme Eylem Planı” nın uygulanmasında üretimde asbest kullanan işyerleri ile kuvars öğütme ve kuvars ile kumlama yapılan işyerleri öncelikli pilot çalışma alanı olarak seçilmiştir.

“Ulusal Pnömokonyoz Önleme Eylem Planı”nın “Kısa Vade” başlığı altında; İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü (İSGGM) bünyesinde Pnömokonyoz İzleme Birimi kurulmuştur. Hekimler arasında pnömokonyoz farkındalığının artırılması amacıyla Pnömokonyoz İzleme Birimi tarafından Pnömokonyoz Tanı Rehberi hazırlanmış ve Tozla Mücadele Komisyonu üyelerince kabul edilmiş olup, ülkemizdeki işyeri hekimleri de dahil olmak üzere birinci basamak sağlık kuruluşlarında çalışan hekimlerin kullanımına sunulmuştur.

Kot kumlama sektörüyle ilgili toplumsal duyarlılığın artırılması amacıyla, Türk Toraks Derneği ile birlikte ortak çalışmalar yürütülmektedir.

4857 sayılı İş Kanunu ve buna bağlı çıkarılmış olan İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili yönetmeliklerde, işyerlerinde çalışanların korunması için alınması gereken koruyucu ve önleyici tedbirler düzenlenmiştir.

